

2
1956

ნამ. გ. ფირცხალავისი

XXXIV
6020

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ВЫПЕЧКАРЬ

დიდება ოქტომბერს, ზის ღრმას დიდება,
დიდება გამოვლილ ბრძოლების გზას,—
ეს ღრმა, ეს შუქი არ დაიბინდება,
სოენინის უქრობი მზე გულში დგას.

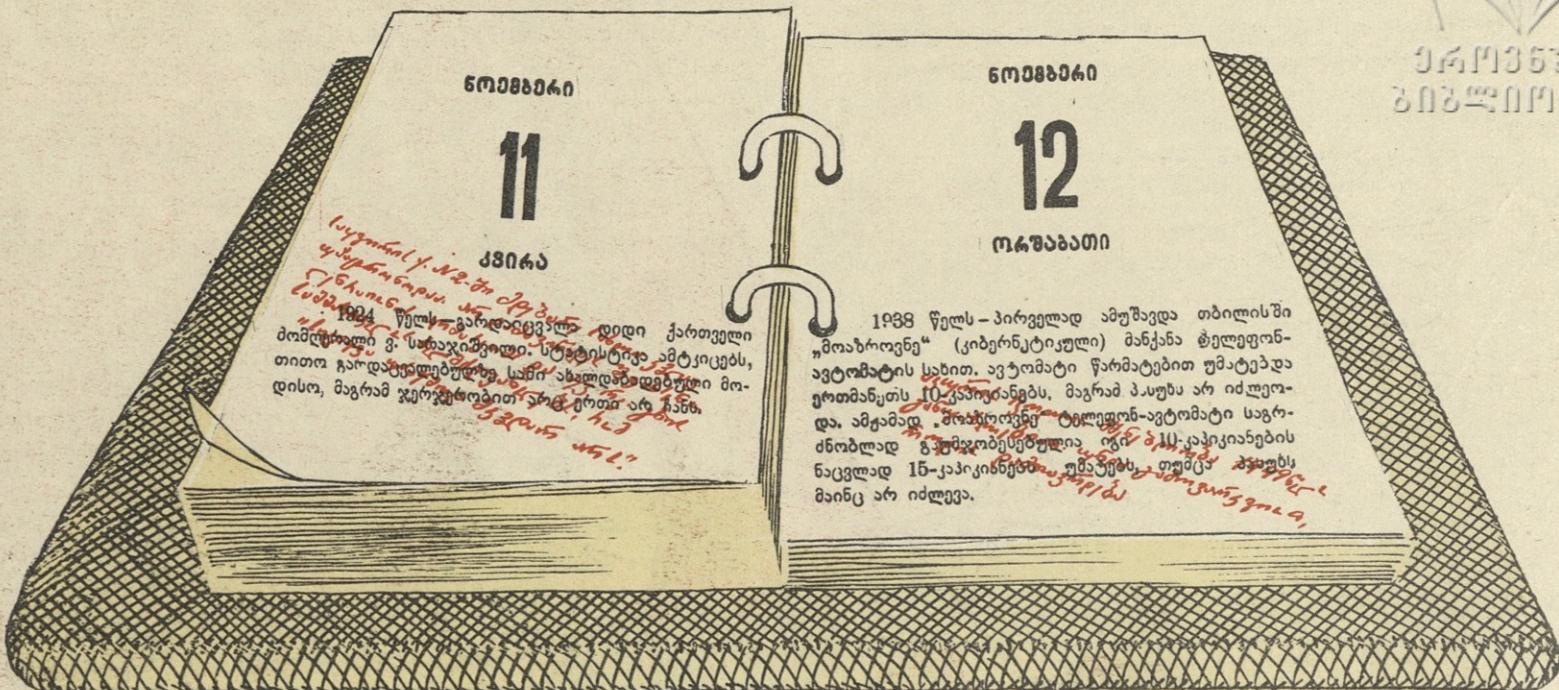
დანაცრდეს მტრის ავ ზრახეა და ფლიდობა,
ვისაც კი სიმართლის სინათლე სძულს, —
მშვიდობა, მსოფლიოს ძმურ ბალებს' მშვიდობა,
ოქტომბრის ზეიმი ულხენდეს გულს!

60 / 62

№ 21

ნოემბერი. თბილისი. გამოცემის წელი XXXIV ვარ 2 ვაწ.

1956

ვესაცხადისა და... გიგანტის მოჩერი

ფეხსაცმლების ფაბრიკის დირექტორი გლახა მკერვალიშვილი ჩატვირტებული იჯდა თავის კაბინეტში. დიახ, ჩაფიქრებული! აღმართ, შემესიტყვებიან, ეს ხომ ტიპიური არ არის მისთვისო. მაგრამ ფაქტი ფაქტია — გლახა პარმენიჩი ფიქრობდა!

ჩაკეტილი იჯდა და ფიქრობდა, ფაბრიკის სახელისა და დიდებისათვის, მისი პრესტიჟის შენარჩუნებისა და კიდევ უფრო ამაღლებისათვის, და ეს ხუმრობა საქმე როდი იყო. როდი იყო ხუმრობა საქმე იმის მოფიქრება, თუ როგორ გამოსულიყო ფაბრიკა საზეიდნოებრო დემონსტრაციაზე, როგორ მოერთოთ ავტომანქანა, რა ცეკვები შეესრულებინა ფაბრიკის თვითმოქმედ გუნდს, როგორ გაეფორმებინათ ტრანსპარანტები გეგმის შესრულების შესახებ, და სხვ. და სხვ. მაგრამ, საშუალებაროდ, მიღწევათა ილუსტრაციის ეს საშუალებანი მრავალჯერ გამოიყენა ფაბრიკამ — ახლა კი გლახა პარმენიჩს რაღაც ახალი სურდა, ისეთი, რომ ყველა განეცვიფრებინა.

ამ გაჭირვებაში გახლდათ გლახა მკერვალიშვილი, როდესაც კარი გაიღო და კაბინეტში ფაბრიკის წუნმდებელი შემოვარდა. დირექტორს ის იყო უნდა დაელრიალნა: „გაეთრიე, გამშორდი“, ან რომელიმე სინონიძი ამ სიტყვებისა, რომ უეცრად წუნმდებლის ხელში წყვილი ფეხსაცმელი შენიშვნა.

— პარმენიჩ, აბა, თქვენ თვითონ ბრძანეთ, ამას დაეწუნება რამე? — აწუწუნდა წუნმდებელი. — პირდაპირ ლატარიაში ვერგე № 31 მაღაზიას! კაცო, რატომ სხვა მაღაზიები არ გვიბრუნებენ უკან? მაინცდამიანც იქ ვაგზავნით „ბრაქში“ მეტის მოთხენა ალარ შეიძლება, პარმენიჩ, თქვენ უნდა ჩიერიოთ ამ საქმეში.

— რას უწუნებენ? — ჰკითხა პარმენიჩმა და თასმაზე მოტრიალე ფეხსაცმელებს დააშტერდა.

— ჯანდაბას იმათი თავი, ერთი და იგივე ნომრები აწერია, მაგრამ ზომით სხვადასხვააო, მომხმარებლები არც იცვამენ, თვალით ატყობენ.

გლახა მკერვალიშვილი ახლა უფრო დაეინებით ჩატტერდა ფეხსაცმელებს და უეცრად თვალები გაუბრწყინდა, შინაგანი ალელვებისაგან სუნთქვა შეეკრა და სიცხიან აგად მყოფივით ნაწყვეტ-ნაწყვეტად წაიღუდუნა:

1938 წელს — პირველად ამუშავდა თბილისში „მოაზროვნე“ (კიბერინტივლი) მანქანა ჟულიუს-ავტომანების სამით. ავტომანებით ჭარმატებით უმატებსა და უოთმანებს 10-კაციანების, მაგრამ პ. სუსა არ იძლეოდა, ამგამდე. მასამომავალი ტბლულონ-ავტომანები საგარმიბლად გრამშობესურულად და მას უკავიანების ნაცვლად 15-კაციანების ურაერთსა და მარტივი კავშირის მაინც არ იძლევა.

— გადი... გარეთ დამიცადე... ტუფლები დატოვე...

მარტოდ დარჩენილი გლახა პარმენიჩი კი მაშინვე ტუფლებს ეცა, ხელში შეატრიალ-შემოატრიალა. შიგ ჩიონედა. აშკარად ჩანდა ერთი ფეხსაცმელი პატარა იყო, ანუ ერთი დიდი იყო მეორეზე. ხაგრამ ეს ამბავი, ამჟამად, სულ არ აინტერესებდა გლახა პარმენიჩს. იგი კვლავ ლელავდა და მაგიდაზე დალაგებულ ფეხსაცმელებს დაჰყურებდა.

— „შესანიშნავი გამოვა, არნახული, გასაკირველი, — ფიქრობდა იგი და გეგმას აწყობდა: — პატარა ფეხსაცმლის მოდელი, გვერდით — დიდი ფეხსაცმლის მოდელი, პატარას დავაწერთ „1954 წელს“ და გეგმას პროცენტულ მაჩვენებელს, დიდს — „1956 წელს“ და წლევანდელ მიღწევებს, მათ შორის კი თასმასავით გაბმული იქნება ზეაღმიალი გრაფიკი... აი, რას გავიტან დემონსტრაციაზე. აი, როგორ ვაჩვენებთ ჩენი წარმოების სახეს...

და გლახა პარმენიჩს ცრემლი მოადგა თვალზე, ნეტარების ცრემლი. წარმოიდგინა ხალხით სავსე ქუჩა. ყველა, დიდი და პატარა მისი ფაბრიკის გაფორმებას ათვალიერებს, ნაცნობები ულოფავენ, უცნობები შურით სკდებიან, ტრიბუნასთან კი მთავრობის ხელმძღვანელები ტაშს უკრავენ და ხელის ქნევით ესალმებიან გლახა მკერვალიშვილს!

დირექტორმა კარი გააღო და დერეფანმი მომლოდინე წუნმდებელს ანიშნა, შემოდიო, ყველაფერი დალაგებით გაუნდო და დაუმატა:

— № 31 მაღაზიისათვის ახლა არ მცალია, მერე გავუსწორდებით, შენ კი ახლავე ჩიდი ბიჭებთან და ჩემი ბრძანება გადაეცი, დღესვე. ამ წუთშივე შეუდგნენ მუშაობას, ხელმძღვანელობას შენ გაგალებ. — გლახა პარმენიჩმა ახლაც ინტუიციით იგრძნო, რომ სხვადასხვა ზომის ფეხსაცმელთა მოდელების გაკეთება წუნმდებელს არ გაუჭირდებოდა.

როცა ისევ მარტო დარჩა, სიამოვნებისაგან ხელისგულები მოიფშვნიტა. დღესაც რომ ვერ მოეფიქრა გაფორმების ამბავი, მორჩა, ზეგ უკვე 7 ნოემბერია, ველარ მოასწრებენ-მოდელების გაკეთებას, და გლახა მკერვალიშვილს გაახსნდა მთელი წლის განძალებაში თითქმის უქმდ მდგარი ფაბრიკა და წლის ბოლოს შტურმით აღება ყოველგვარი გეგმითი ვალდებულებისა. აი, რას ნიშნავს გამოცდილება!

ამ ფიქრებში იყო, როდესაც გაიღო კარი და წუნმდე-
ბელთან ერთად მოხუცი დურგალიც შემოვიდა.

— პარმენიჩ, რა ვქნათ, პარმენიჩ, ფაბრიკაში არსად
მოიძებნება ფანერება.

დირექტორი მზად იყო ერთი წუთით დაფიქრებულიყო,
მაგრამ მის აგზნებულ გონებას ესეც არ დასჭირებია.

— მერე? განა შუყაო არა გვაქვს? მუყაოს მეტი რა
გვაქვს?

— ფეხსაცმელებს რომ ეუდებთ?

— მაგ ეკონომიას რითი ვალწევთ?! — მოჭრა პარმე-
ნიჩია, წერილი დაწერა და მოხუც დურგალს გადასცა, სა-
წყობის გამგესთან მიღი და მოგცემსო. მაგრამ ცოტა ხნის
შემდეგ ისევ შემოვიდა წუნმდებელი.

— პარმენიჩ. ლურსხანი არ გვქონია მოდელის ჩარჩო-
ზე დასამაგრებლად.

— მერე? განა წებო არ გვაქვს? რა გვაქვს წებოს მეტი?

— ფეხსაცმელს რომ ვაწებებთ?

— მაგ ეკონომიას რითი ვალწევთ...

მაგრამ წუნმდებელი აძეამად მოწოდების სიმალეზე
იდგა — ნახევარი საათის შემდეგ იგი კვლავ შემოვიდა.

— პარმენიჩ, არც მასლიანი კრასკა გვქონია და არც
აკვარელი, წოდელები რომ შეველებოთ.

— მერე? განა ჩვენი სალებავი არ გამოდგება?

— ტუფლებს რომ ვლებავთ?

— მაგ!

* * *

— მაგ, აბა, რა გეგონათ, — ეუბნებოდა გლახა პარმე-
ნიჩი თავის ნაცნობებს და აძაყად შესცემოდა სანაბირო
ქუჩაზე მოელვარე პატარა და დიდი „ფეხსაცმელისაგან“ შე-
ქმნილ გრაფიკს, რომელიც მისი ფაბრიკის შილწევებს გამო-
ხატავდა განვლილი ორი წლის განმავლობაში.

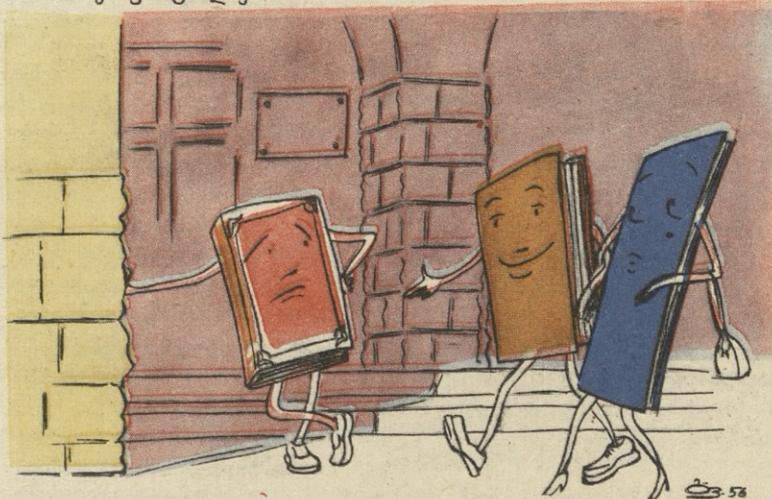
„გრაფიკი“ შუა ქუჩაში დაედოთ, მის გარშემო მართ-
ლაც ირეოდა მოზეიძე ხალხი, იქნებ არც კი აქცევდნენ
ყურადღებას გლახა მეცნიერების ქმნილებას, მაგრამ
გლახას ასე ეჩვენებოდა.

სანაბირო ქუჩა სულ დროშებითა და ლოზუნებით
იყო გაბრწყინებული. რაიონის მშრომელები ელოდნენ თა-
ვიანთ რიგს, რომ დემონსტრაციის დიდ ტალღად დაძრუ-
ლიყვნენ რუსთაველის პროსპექტისაკენ.

გლახა პარმენიჩი ბოთლებითა და ტებილეულობით და-
ტვირთულ ავტომანქანასთან იდგა და ლუდზე ეპატიუებოდა
თავის ნაცნობ-ამხანაგებს. უეცრად მასთან ფაბრიკის ერთმა
ტუშამ მიირბინა, ხელი პირთან აიფარა და დირექტორს
ჩატურებულა:

— პატივცემულო დირექტორ... მოდელი გაფუჭდა...

ხაჩ. გ. ფირცხალავახი

— ჩალას ველოდებით, ბაზარზე გავიდეთ

— დაიცა, ცოტა კიდევ დავუცადოთ რუხულ-ქართულ-
ლექსიკონის გამოხვლას.

— იშის გამოხვლამდე არაფერი გეტკინოს.

ეს სიტყვები მეხის გრგვინგასავით დატყდა თავზე
გლახა პარმენიჩს. მმანაგებთან ბოდიშიც არ მოუხდია, ლუ-
დის ფულიც არ გადაუხდია, ისე გაიჭედა მოდელისაენ, რო-
მელსაც ფაბრიკის მუშები შემოხვეოდნენ გარს. აქმშრინტულმა
დირექტორმა მისწი-მოსწია ისნი და... ო, უსამართლო შე-
დო, მზის ქვეშ მუყაოს მოდელი სულ ერთიანად ბრალანებუ-
ლიყო, ძირი აღუნეოდა. პირი ჩამოლუნვოდა.

— რას ჰგავს ეს! — შეპყვირ-შესტირა გლახამ თავჩალუ-
ნულ წუნმდებელს.

— ესავ აბა... პარმენიჩ, თქვენ თვითონ ბრძნეთ... აბა,
ბიჭებო. სთვით, ამას რამე დაეწუნება? მზეზე კარდონი
გაიღუნა, ი ვსიო.

— მომცილდი თავიდან!! — ახლა კი მხოლოდ შეპყვირა
გლახამ.

მაგრამ ეს იყო „უსამართლო ბედის“ პირველი დარტყ-
მა, მეორე დარტყმისათვის „ბედმა“ თბილისის მოწმენდილი
ცა ლრუბლებით დაფარა და დემონსტრაციები ელბაქიძის
ქუჩას არ იყვნენ გაცილებული, რომ წვიმიამ დაუშვა...

აღარ მოგაწყენთ იმის აღწერით, თუ როგორ ჩამო-
ცილდა საღებავი დიდი და პატარა „ფეხსაცმელების“ მოდელს,
როგორ გადაირეცხა ფაბრიკის წარმატების მაჩვენებელი
პროცენტები და ყველაფერმა ამან როგორ ამოსეარა სა-
ხიან-ტანისამოსიანად წუნმდებელი, რომელსაც სხვებთან
ერთად მოდელი მიჰკონდა. არც იმას ვახსენებ, თუ როგორ
დაიბა წებო, როგორ მოცილდა „ფეხსაცმელების“ ლანჩები
პირს, როგორ მიატვეს მუშებმა ერთ-ერთ ვიწრო ქუჩაში
„დაბრაკული“ მოდელი და მხოლოდ დროშებითა და ლო-
ზუნგებით გაემართნენ ტრიბუნისაკენ. მხოლოდ იმას ვი-
ტყვით თუ რამ გააკვირება იმ დღეს თავჩალუნულ მუშებს
შორის მიმავალი და შიმალული გლახა მქერვალიშვილი.

უწყვეტ ნაკადად მოაბიჯებდნენ ფართო პროსპექტზე
ქალაქის მუშები, ინენრები და მსახიობები, მოსამსა-
ხურენი და აკადემიკოსები, მოლიოდნენ ლალი და მხიარული
სიმღერებით, ლიმილითა და ბედნიერებით გაბრწყინებული
სახეებით, და ამ სახეებზე ყველა ამოიკითხავდა სამშობლოსა-
დმი ერთგულების, ყოველგვარ ვალდებულებათა შესრულე-
ბის მზადყოფნას. გლახა პარმენიჩს კი ის აოცებდა, რომ
ზოგიერთ დაწესებულებას არც ლამაზად მორთული ავტო-
ნანქანები ჰქონდა, არც გრაფიკები და არც არაეთარი გა-
ფორმება, დროშებისა და ლოზუნგების გარდა. მაგრამ ტრი-
ბუნაზე მდგარი მთავრობის ხელმძღვანელები მაინც ტაშით
ესალმებოდნენ მათ, მაინც ქუდებს უხდიდნენ და ხელების
ქნევით აცილებდნენ.

ო. ალფაიდ

ნაბ. ო. ჯიშკარიანისა

— შეხედე, ალფაიდ, კალისტრაციების რომანი გამოუტა-
ნიათ ბაზარზე და რა მუშტარი ეხვევა..

ჩევნმა ხალხმა ფართოდ ალიშვილი გამოქვერილი მწერლის გიორგი ქუჩიშვილის დაბადების 70 წლისთავი. გ. ქუჩიშვილი აქტორი თანამშრომელი იყო ჩევნი ურნალისა. ქვემოთ ვაქევყნებთ განსკრიფული პლეტის იუმორისტულ ლექსს — „ჩემი ანდერძი“, რომელიც „ნიანგისათვის“ არის ჯაერილი.

გიორგი ქუჩიშვილი

ჩემი ანდერძი

თუ ჩემს მეროლავ ეტლს
შეა გზაზე გადატყდეს ლერძი,
თუ ბელგანწირულს
მძაფრ ჭიდოლში
სიკედილმა მძლიოს,—
გადაიკათხეთ, მეგობრებო,
ჩემი „ანდერძი“:
ქელებისათვის სახელგაში
ვტოვებ მილიონს.
ნუ არბენინებთ კუბოსათვის
ბალოს, ტიყიანს,
მწერალთა საბჭომ არ იყიდოს
მეგდინისთვის იები;
კიტრის ნაცუქვენი მიშენებდეს
შუბლს—ნათელ ტიყანს,
ვარლამ რუსამერ გამიისტუმროს
ვალ—ნისიები.
მას—თურლისპირელს
არ დაუკრათ სწრაფი დებეზა,
არ დაუყდოთ ჩემს წინ, როგორც
ათონის ბერი.
გახსოვდეთ: მეგდარსაც აღმომხდება
ობოლი კენესა,
თუ ჩემს გარშემო შემოკრბება
ხალხი ცბიერი.
შიო მღვიმელი ზიკიტენებთან
ასკუპეთ ცენით,
კახურ ლვინისთვის
კუპრიანი მიეკით ხელში.
(ვ. გუნიას და შ. დადიანს
ეცით ნუგები:
ასეთი ნუნუა
ან ჯიხვის რქით,
ან აზარქეშით).
არ მინდა გლოვა,
არც წუწუნი,

წამილეთ ლხინით,
ჩინგვაძის გვერდით მიმაბარეთ
მეც დალუბეში.
ჩევნამ მდინარენმა ბესო უდინტმა
მისცეს მოწმობა
ჩემს რჯახობას
ჩემი ბინის შეუვალობის.
ფულცვერაშვილმა გაძიწიოს
მცირე ხნით ძმობა:
სასაფლაომდე მიმაცილოს
გუნდის გალობით.
მჯერა, ჩემს ცხედას დაიტირებს
გალაკტიონი.
გვარად ტაბიძე
და „ტიტულით“
„მეცე-მოსანი“;
მის შერხევაზე
კანკალ იწყებს დიდი სიონი,
გლოვის ძაებმი
გაეხევა
მწე სხვონსანი.
ყველაზე შეტად შეწუხდება,
ვიცი,
„ნიანგი“,
რაღანან ჩემსავით
სძაგს იმასაც
მოზარე ჰანგი.
ტირილით თვალებს
ნუ დაითხრით (ჰმ!), გენაცვალეთ,
გაშალეთ სუფრა;
არ დაიკლოთ
თართი და დოში;
მოხსენით ტიქსა,
ყველა იხრის „ტოსტები“ სცალეთ
და გაიხსნეთ ქუჩიშვილის
„ლხინი“ და „ხოშიც“!

„ცოდნა“ მოვიდა!

მოლარებ სალარის პატარა კარი გამოაღო და ჩა-
რჩოში ჩამშულ სურათივით შემოგვანასა.
—სამი ბალეოთი თბილისამდე, მოსკოვი—ერუშენის
მატარებელები.
—სკოდა არა გვაქვს.—გაისმე პასუხის ტრი მიზ
სურა.
—სკოდა?!—

—დახ!—იქვე მდგომი საფაურის უტრისი კინი-
კაქ შეეცად, რაც შეიძლება ძალე გაეჩარწყელებინა
ჩემი გაოცება —მატარებელის გამოსულმადე, ბატანო,
სამტრედია სეიდდას გვაძლევა, რამდენ თავისული
ადგილია და ბილეთებს ხესტაფონში ამის მიხედვით
ცვიდოთ.

კურადღება!—მოვეციმა სადგურის რადიოს ბუ-
რჭენი.—მატარებელი პატარები—მოსკოვი—ერევანი დგი-
ანებს ერთი სათით.

—არ ჩამორჩეთ მატარებელს! — „დასტულა“ დიქ-
ტორის სიტყვა ერთმა ახალგაზრდა ბებაერმა, როგორც
კ. რადიო დაღუძმდა.

ბაქანზე ბარხაო ატყდა და ამან ცოტა გაჯგიშია-
რულა.

წვიმს. ლორდადრო მოლარეს გაკითხავ, ბილეთის
გაყიდვას კი არავინ აპირებს. ამტრებელი სდემოს.

ყველა სიტყვისამდე გვეტკ. ბა ვაით ტმლებრა-
უს მუშავებაც ისევე უკარდეთ დაგვიანება, როგორც
ეს მატარებელის მემანქანებებს უფვართ.

ჩევნი შიში გამორთდა. მოსკოვი — ერევნის
მატარებელის უკანასკნდა ვაგონშა გრუზუნით ჩავიკა-
რა ჭა თან წალო ჩევნი იმდებები, რომ საღამოს
თერთმეტ საათზე თბილისი ვიქენებოდით, გამოვი-
ნებდით და დილით დასენებულინ წავდოდით სამუ-
შაოდ.

და ა, მატარებელის გასვლიდან 25 წელის შემდეგ
ბაქანზე ახალი „სასისტემულა“ ცნობა გვირცელდა:

—სკოდა მოვიდა, სკოდა!—აკერძონწ მეზაერე-
ბი.—მოსკოვი—ერევნის მატარებელები 46 ბილეთი გა-
ყიდეთ, სამტრებიდან გვაცნობება.

—აი, ას ღმერთი აშენებს მაგათ ოჯახს, როგორც
მე ამ ბილეთებს გაყიდოთ.—ყვირის კვინიაქე და
ბრაზისაგან საუთარ შედივით წითლები.—კაო,
პირველ შემთხვევა კი არა ეს:—წავა მატარებელი
და სკოდას მერე მაღლევენ—ბილეთები გაყდეთ.
საქმეა ეს?!

ყველანი ვეთანხმებით კვინიკაქეს, რომ ეს „საქმე
არა“.

ო. გიორგიშვილი

ინალ კაცებოვნი

კლიპაგის ღარძი

აწუხებს დარდი ალიბებს,
მოსუცდა, ასი წლის არი,
თავის ძეელ, ბენავ ქონივით
ჩანგრა გულისუიცრი!

თავჩალუნული, გზისპირად
ზის უილაჯო ბებერი,
და ქეყნად კაცი არა
იმისი გამსარებელი...

—რამ დაგამწუხარა, მოხუკო?—
ჰეკითხა გას მეზაერბა კეთილად, —
ზეუა თქვენი მოწყალე,
ცრუმლი თუ ქვეყნად გელიათ!

—ბრიყვი ყოფილხა!—აღმოხდა
ალიბებს სიტყვა უხში, —
მე სახელარი მომიკვდა,
რას მარგებს ზეცის ნუგეში!

—სთხოვე და ახალ სახედარს
გამოგიგზვინის ალპი,
ლოცვის დროს ცილად ჩრიავალჯე
აქვს ზენი სახე ნანაბი!..

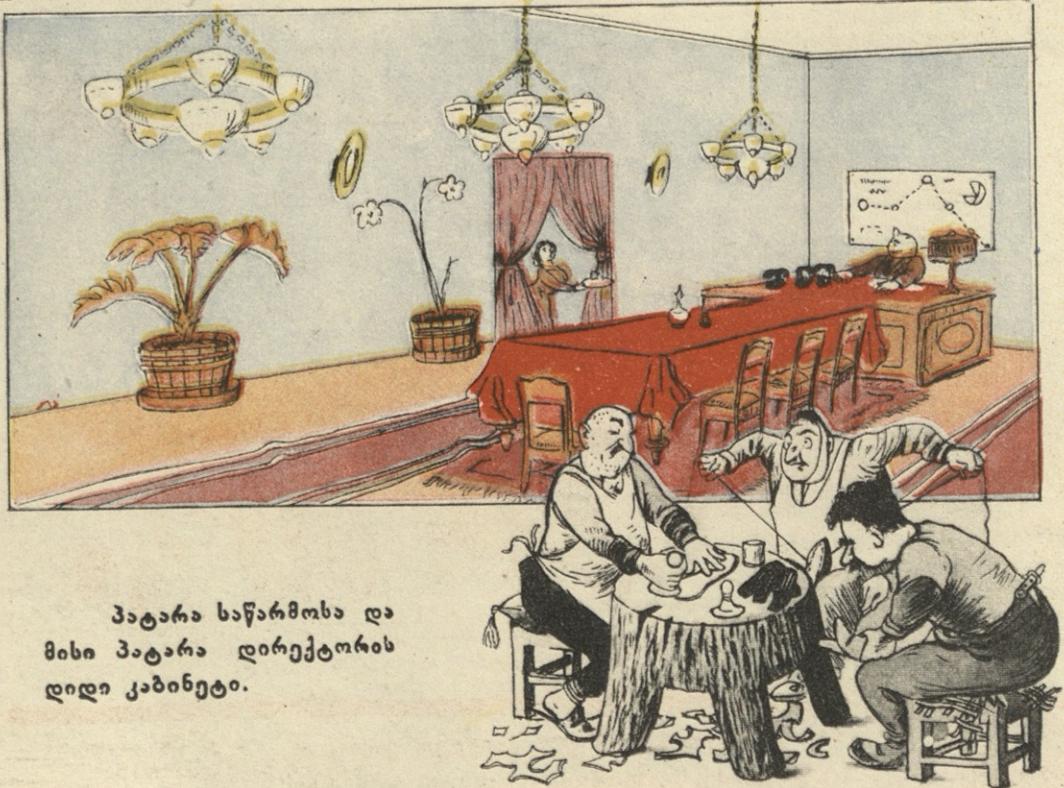
—შენ ჩემზე უკეთ არ იცნობ
ალაპს, — ბუტბუტებს ბებერი, —
მწამს მუსულმანია ცხოვების
ამეევნად დამკვიდრებელი!

თუნდ შემიწყალოს, მომხდოს
და გახდეს ჩემი სტუმარი, —
სახედარს მაინც არ მომცემს,
თუ არ მაქეს ორი თუმანი!..

1899 წ.

ოსურიდან თარგმანი ქ. კალაბია

ნახ. ი. ქოქიაშვილისა

პატარა საწარმოსა და
მისი პატარა დირექტორის
დიდი კაბინეტი.

ნამ. გ. ლოლუაძე

— პატიოსნებას გეფიცები,
მხოლოდ შენ მიყვაოხარ..

— აյა გიორგი, მხოლოდ
შენ მიყვარხარ-მეთქი!

— არ დაიიღწყოთ, შენ ჩემი ცოლი იქნები, შენ—ცოლის ძმა...

როგორ კეთდება ზავარი.

რედაქტორი — განტანგ პელიძე.

სარედაქციო კოლეგია: ა. ბელიაშვილი, მ. გიგინეიშვილი,
გ. თორლუა, კ. ლორთქიფანიძე, ს. ფაშალიშვილი, გ. ჯაში.

ხაյა კა ცენტრალური
კომიტეტის
გამოცემლობა

თბილი. Сатирико-юмористический журнал „Нианги“. რედაქციის მისამართი: რუსთაველის პროსპ. № 42 თელ. 3-10-49
3-76-69

გამომ. № 21, ხელმოწ. დასაბ. 23/XI-1956 წ. ქალ. ზომა 70 X 108 1/8, 0, 5 ნაბ. ფურც. 1,57. ფერადი ბეჭდვის სტამბა, ქარჯანიშვილის ქ. № 5.
შეკვ. № 1241. ფ. 07768. ტირ. 25.0.0.

